



T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

GIDANI KÖRÜ
SOFRANA SAHİP ÇIK

7/32626

Say1 : E-54045643-610-2364832

07.09.2020

Konu : Soru Önergeleri (7/32626)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.08.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.694394 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Antalya Milletvekili Sayın Aydın ÖZER'e ait 7/32626 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (32626) (3 sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : OQRJHVUT

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ve-orman-bakanligi-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için:Tülin DURAK
Mali Hizmetler Uzmanı
Telefon No:(312) 258 85 97





T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN AYDIN ÖZER'E AİT 7/32626 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Türkiye'nin yüz ölçümü yaklaşık 78 Milyon hektar olup, bu alanın yaklaşık üçte birini oluşturan 24 Milyon hektarı sulanabilir tarım arazisidir. Yapılan çalışmalar sonucunda mevcut su potansiyeli ile ekonomik olarak sulanabilecek arazi miktarı 8,5 Milyon hektar olarak öngörülmüştür. 2019 yılı sonuna kadar sulamaya açılan alanın 4,45 Milyon ha'lık kısmı DSI marifetiyle gerçekleşmiştir.

- Sulama birlikleri 2.214.354 ha'lık sulama sahasının işletme, bakım ve yönetim sorumluluğunu yürütmektedir.
- Sulama kooperatifleri 498.052 ha'lık sulama sahasının işletme, bakım ve yönetim sorumluluğunu yürütmektedir.
- Belediyeler 150.398 ha'lık sulama sahasının işletme, bakım ve yönetim sorumluluğunu yürütmektedir.
- Köy tüzel kişilikleri 34.915 ha'lık sulama sahasının işletme, bakım ve yönetim sorumluluğunu yürütmektedir.

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğümüzce işletmeye açılan sulamaların % 28'lik kısmında kapalı sulama sistemi ile sulama yapılmaktadır. İnşa halindeki tesislerin % 94'ü borulu şebeke sulama sistemine sahiptir.

İşletmede olan sulamalarda su kayıplarının önüne geçilerek, suyun daha etkin ve verimli bir şekilde kullanılabilmesi, toprağın kalitesini etkileyen drenaj sorunlarının giderilebilmesi maksatlarıyla klasik açık sistem sulama şebekeleri yerine modern kapalı sulama sistemlerinin yaygınlaştırılmasına yönelik olarak çeşitli kademelerde yenileme projeleri gerçekleştirilmektedir.

Ülkemiz yarı kurak bir iklime sahip olup, topografya ve iklim özellikleri bakımından farklı coğrafi bölgelere ayrıldığından bölgelerin yağış ve dolayısıyla akış rejiminde düzensizlik olduğu için düzenli yağış rejimi bulunmayan bölgelerde akarsular üzerinde inşa edilen depolama tesisleri ile kurak dönemlerde çeşitli maksatlara yönelik (içmesuyu, sulama, enerji vs.) ihtiyaçlar karşılanmaktadır.

İklim değişikliği Ulusal Odak Noktası olan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, iklim değişikliği ile ilgili tüm konular için ulusal koordinasyon görevini yürütmektedir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı koordinasyonunda yürütülen iklim değişikliğine uyum ile ilgili çalışmalara Bakanlığımızca gerekli katılım ve katkı sağlanmaktadır.

Bakanlığımız tarafından iklim değişikliği alanlarında yürütülen çalışmalar aşağıda belirtilmektedir.

- İklim Değişikliğinin Su Kaynaklarına Etkisi Projesi (<http://iklim.tarimorman.gov.tr>)
- İklim Değişikliğinin Kar Erimelerine ve Akımlarına Etkisinin Belirlenmesi Projesi"

Ayrıca havza ölçeğinde suyun sürdürülebilir yönetiminin sağlanması, su kaynaklarının korunması ve havzada bütün sektörlerin (çevre, içme ve kullanma, tarım, sanayi, enerji, madencilik, balıkçılık ve su ürünleri vd.) geleceğe yönelik yapacağı faaliyetler için ihtiyaç duyacağı suyun planlanarak, hiç bir sektörü mağdur etmeden kullanılması maksadıyla Sektörel



T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Su Tahsis Planları (SSTP) hazırlanmaktadır. Söz konusu planlarda kuraklık öngörüsüne karşılık belirlenen önlemlerin uygulanması ve tahsis miktarlarının izlenmesi maksadıyla eylem planları hazırlanarak ilgili kurum ve kuruluşlar ile koordineli bir şekilde takip edilmektedir.

Bu kapsamda Ülkemizde SSTP çalışmaları 2015 yılında başlamış olup 5 havzamızda (Seyhan, Akarçay, Konya, Gediz ve Küçük Menderes) planlar tamamlanmıştır. Kalan havzalarımızda ise 2023 yılına kadar SSTP'nin tamamlanması hedeflenmektedir

Tarımsal amaçlı kullanılan suyun sürdürülebilir kullanımını sağlamak ve mevcut su kaynakları ile sulanan alan miktarını artırmak amacıyla, Toprak ve Su Kaynaklarının Korunumu ve Geliştirilmesi, Tarımsal Kuraklık ve Etkileri, Sulama Suyu Kalitesi ve Etkili Su Kullanımı, Sulama ve Drenaj Sistemlerinin Planlanması ve İşletilmesi, altında birçok araştırma projeleri yürütülmektedir.

Özellikle son yıllardaki küresel ısınma etkileri göz önünde alındığında, minimum ve en etkili su kullanımına dönük olarak hazırlanan basınçlı sulama sistemleri ile ilgili projeler ağırlıklı olarak bölge ve ürün yönünden irdelenmekte ve bu tür çalışmalara hız verilmektedir.

Ar-Ge kapsamında ise kurak dönemlerde kısıtlı su koşullarında sulama suyunun optimum kullanımı için uygun teknoloji ve sulama programlarının oluşturulması için çalışmalar devam etmektedir. Su kullanım etkinliği yüksek çeşitlerin yaygınlaştırılması ve kurağa toleranslı çeşitlerin uygun olan bölgelerde yaygın üretiminin sağlanması için çalışmalar sürmektedir. Alternatif bitki türlerinin tespit edilerek ürün deseninde yer alması için çalışmalar sürdürülmektedir.

“Tarımda Su Kullanımının Etkinleştirilmesi” Programı altında, “Destekleme politikalarının geliştirilmesinde bölgesel su kısıtı ve çevrenin korunması unsurlarının göz önüne alınması” Politikaları altında Eylem Faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

Suyun kısıtlı olduğu kurak alanlarda su kullanım etkinliği yüksek yüzey altı damla sulama sistemleri “Kısıtlı Su Koşullarında Su Tasarrufu Sağlayan Sulama Yöntemlerine Göre Bitki Sulama Programlarının Oluşturulması” Ülkesel projesi yürütülmektedir. Ülkesel proje 2015 yılında başlatılmış olup Ülke ihtiyaçları göz önünde bulundurularak ürün potansiyelimizde öne çıkan ürünlerle farklı bölgelerde 10 Araştırma Enstitüsü ile 19 araştırma projesi yürütülmektedir.

Kuraklığa karşı en etkili yol, mevcut su kaynaklarından optimum düzeyde faydalanarak kullanılan suların tekrar kullanımı ile olmaktadır. Bu amaçla;

- Kurak alanlarda yağışa dayalı tarım ön plana çıkmaktadır. Kısıtlı olan suyun bitkinin suya en duyarlı olduğu dönemlerinde sulamaların yapıldığı “Tamamlayıcı Sulama” projeleri,
- Su kısıtının yaşandığı kurak alanlarda düşen yağışın uygun tekniklerle küçük alanlarda ya da bitki kök bölgesinde depolandığı “su hasadı” çalışmaları,
- Kurak alanlarda mevcut su kaynaklarını değerlendirmek ve sulama suyu gereksinmesinin azaltıldığı toprak neminin korunduğu “su kısıtı koşullarında farklı malç materyallerinin farklı ürünlerde su kullanım etkinliği” nin ekonomik açıdan da değerlendirildiği projeler halen devam etmektedir.



T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bitki su tüketimine ilişkin Enstitülerimizde uzun yıllardan beri yapılan araştırmalar sonucu çıkartılan ve birçok bitki için su-verim ilişkilerine dayalı Bitki-Su Tüketim Rehberi güncelleme çalışmaları tamamlanmıştır.

Kurak bölgelerde tarımsal suya olan ihtiyacın karşılanması büyük önem sahip olan kullanılmış suların tekrar kullanımı sulama suyunun kalite parametrelerinin uygunluğuna bağlıdır. Bu bağlamda, sulama suyu kalite parametrelerinin düzenli olarak izlenerek değerlendirildiği “Trakya Bölgesi Su Kaynakları Kalitesinin ve Tarımsal Açıdan Kullanılabilirliğinin Belirlenmesi Projesi” yürütülmüştür.

Ayrıca kurak alanlarda mevcut suyu korumak ve en yüksek faydayı sağlamak için demonstrasyonlar kurularak çiftçi eğitim ve yayım çalışmaları devam etmektedir.

Ülkemiz su kaynaklarının daha etkin yönetilmesini sağlamak maksadıyla Bakanlığımızca Su Kanunu Taslağı hazırlanmış olup yasalaşmasını teminen iş ve işlemler yürütülmeye devam edilmektedir.